

तालाबन्दीप्रति सप्तरीका पाँच वटा संघ-संगठनद्वारा आपत्ति

दैनिक समाचारदाता

राजविराज, २५ फागुन ।

नेपाल पत्रकार महासंघ सप्तरी शाखामा पत्रकारिता छाडेर अन्य पेशा, व्यवसायमा लागेकाहरुले तालाबन्दी गरेकोप्रति जिल्लाका पाँच वटा संघ-संगठनहरुले आपत्ति जनाएका छन् ।

प्रेस युनियन, प्रेस मञ्च, प्रेस सेन्टर, प्रेस चौतारी र समाजवादी प्रेस संगठन सप्तरीले शुक्रबार संयुक्त प्रेस विज्ञप्ति जारी गर्दै लगाइएको तालाबन्दी प्रति आपत्ति जनाएको हो ।

प्रेस युनियन सप्तरीका अध्यक्ष विनय कुमार लाल कर्ण, प्रेस मञ्च सप्तरीका अध्यक्ष भुषणकुमार सिंह, प्रेस सेन्टर सप्तरीका अध्यक्ष दम्भवर राई र समाजवादी प्रेस संगठन सप्तरीका अध्यक्ष अनिलकुमार पोखरेलद्वारा हस्ताक्षर गरेको उक्त विज्ञप्तिमा ताला

खोलि वार्ता र सम्बादको माध्यमले समस्या समाधान गर्न सम्बद्ध पक्षसँग आग्रह समेत गरिएको छ । विज्ञप्तिमा सदस्य शुद्धिकरण अभियानमा पाँच वटे संगठनको समर्थन रहेको उल्लेख गरिएको छ । 'नेपाल पत्रकार महासंघ, चेन अफ कमाण्ड भित्रको र केन्द्रको निर्देशन अनुसार चल्ने संस्था भएको हामीले बुझेका छौं । केन्द्रीय कार्यालयले दे शभर शुद्धिकरण गर्ने अभियान चलाएपछि सप्तरी शाखाले पनि चलाएको हामी सबैलाई अवगतै छ । जसको हामी सबै संगठनले समर्थन पनि गरेका हों ।' विज्ञप्तिमा भनिएको छ, 'शाखाको शुद्धिकरण निर्णयपछि कतिपयले प्रदेश समितिमा उजुरी पनि दिएका थिए । प्रदेशले सिफारिस गरी केन्द्रमा बुझाउँदा पनि कतिपयले उजुरी हालेका छन् । केन्द्रले अहिलेसम्म सदस्यता निक्यौल गरि नसकेको अवस्था विद्यमान छ ।'

'नेपाल पत्रकार महासंघ

विषय हुनै सक्दैन् । पत्रकार महासंघ, विशुद्ध पत्रकारहरुको मात्र संस्था बन्नुपर्ने मा हामी प्रतिवद्ध छौं । यो पेशा छाडेर अन्य पेशामा गएकालाई आफै सदस्यता त्याग गर्नुपर्ने मा सदस्य रहन पाउँ भन्नु न्यायसंगत हुन सक्दैन् ।' विज्ञप्तिमा उल्लेख गरिएको छ ।

त्यस्तै सप्तरी शाखाले साधारणसभा गर्ने मिति निर्धारण गरिसकेपछि केन्द्रले नै रोक्न निर्देशन दिएको उल्लेख गर्दै सदस्यता कायम गराउने र साधारण सभा गर्ने अधिकार अहिले शाखालाई नभएको विषय सबैले बुझ्नुपर्ने विज्ञप्तिमा स्पष्ट गरिएको छ । 'नयाँ सदस्यता दिने विषयमा महासंघले प्रक्रिया अगाडी बढाईसकेको भनि महासंघको विज्ञप्तीबाट यसअधि नै सार्वजनिक भईसकेको छ । तर, तालाबन्दीले उक्त काम पनि प्रभावित हुने देखिएको छ ।' विज्ञप्तिमा भनिएको छ, 'महासंघले मागलाई सकारात्मक लिईं एक चरणको वार्ता पनि गरेको हामीलाई अवगत भएको छ । अर्को चरणको वार्ता बसी समस्या समाधान गर्नुपर्ने मा त्यसतर्फ ध्यान नदिई एकासी ताला नै लगाउनु थीक होइन् । केहि कुरामा असहमति भए वार्ता र सम्बादको माध्यमले समाधान खोज्नुपर्ने मा वा अन्य रचनात्मक आन्दोलन गर्नुपर्ने मा सोभै कार्यालयमा ताला लगाउनु न्यायसंगत हुनै सक्दैन् ।'

यस अधिकारीको विषय सबैले विश्वास गरेको बताए । यस्तै जिल्लाको शम्भुनाथ, अंकुरी महादेव, लालेश्वरनाथ लाग्यतका शिवालयहरुमा पनि विहानै देखि दुध, जल, फलफुल, बेलपत्र चढाउने र पुजाका लागी आउने भक्तजनको धुइँचो लागेको थियो ।

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २५ फागुन ।

महाशिवरात्रीको अवस्थामा शुक्रबार राजविराजस्थित हरिनन्देश्वर महादेव मन्दिरसहित जिल्लाका शिवालयहरुमा भक्तजनहरुले श्रद्धासुमनका साथ पूजापाट गरेका छन् ।

विहान २२ किलो मिटर टाढा रहेको सप्तकोशी नदीबाट काँवरमा पवित्र जल बोकेर पैदल यात्रा गरी आएका हजारौ भक्तजनहरु लगाइएको हर-हर महादेव र बोलबमको नाराले शिवालयहरु गुञ्जयमान बनेको थियो ।

हरिनन्देश्वर महादेव मन्दिरका मुल पुजारी महेश्वरी भारतीले सप्तकोशी नदीबाट पवित्र जल त्याएर करिब २ हजार बन्दा बढी भक्तजनले भगवान

शिवलाई जल अर्पण गरेको बताए । यस्तै जिल्लाको शम्भुनाथ, अंकुरी महादेव, लालेश्वरनाथ लाग्यतका शिवालयहरुमा पनि विहानै देखि दुध, जल, फलफुल, बेलपत्र चढाउने र पुजाका लागी आउने भक्तजनको धुइँचो लागेको थियो ।

इच्छित मनोकामना पुरा भएपछि भाकल गरेको कतिपय श्रद्धालु सडकमा धिसिदै (दण्ड प्रणाम) त कतिपय नाचगान र भजन कितन गर्दै शिवालय पुगेका छन् ।

राजविराजस्थित हरिनन्देश्वर महादेव मन्दिरमा दर्शनका लागी जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरी र मन्दिर व्यवस्थापन समितिका साथै विभिन्न संघ संस्थाले सुविधा प्रदान बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

सामाजिक संजालको प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाओ, सामाजिक मर्यादाको ख्याल गरौं ।

अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवसको अवसरमा च्याली तथा साडी वितरण

दैनिक समाचारदाता

राजविराज, २५ फागुन ।

सप्तरीको हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिकाका ७० जना एकल महिलाहरुलाई केन्द्रको तर्फाबाट सहयोग स्वरूप साडी समेत

वितरण गरिएको आयोजकले जनाएको छ ।

हिंसारहित समाजको निर्माण तथा एकल महिलाको जीवनमा सुधार त्याउन यस्तो कार्यक्रमको आयोजना गरिएको केन्द्र कि जुही ठाकुरले जानकारी दिइन् । केन्द्रले अहिले विशेष गरी ग्रामीण क्षेत्रमा महिला हिंसा तथा एकल महिलाहरुको सशक्तिकरणका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै उनले बताईन् ।

गाडिएको अवस्थामा बालकको शव निकालियो, बुवाआमा पकाउ

वीरगञ्ज, २५ फागुन (रासस) ।

छोराको हत्या गरेको आशडकामा पर्सा प्रहरीले आमावुवालाई पकाउ गरेको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साबाट खटिएको टोलीले सिरिस्या नदी छेउस्थित स्मसानघाटमा गाडिएको अवस्थामा १२ वर्षीय बालकको शव निकाले र बुवाआमालाई पकाउ

गोप्य सूचनाका आधारमा वीरगञ्ज महानगरपालिका-१२ मुर्ली निवासी शम्भु महतो धानुकका छोरा दिलीप मण्डलको शब्द निकालिए र घटनाको अनुसन्धानका लागि उनलाई र श्रीमती सवातादीवीलाई नियन्त्रणमा लिइएको जिल्ला प्रहरी

बाँकी तीन पृष्ठमा

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

बालविवाह सामाजिक र कानूनी अपराध हो

- बीस बर्ष नपुगी विवाह नगरौं र नगराओं,
- उमेर नपुगी विवाह गर्नु सामाजिक र कानूनी अपराध हो,
- त्यस्तो अपराध गर्नेलाई जरिवाना र कैद सजाय दुबै हुने कानूनी व्यवस्था छ ।

सम्पादकीय

आगलागी हुनबाट सचेत होओं

फागुनदेखी वैशाख महिनासम्म हावाहुरी चल्ने मौसम रहेकोले आगलागिबाट सचेत हुनु जरुरी छ। यस मौसममा विशेषगरि ग्रामिण भेगमा आगलागिका घटना हुने गरेको छ। ती क्षेत्रमा प्राय गरि फुस तथा टिनको छाना भएको घरका संरचना हुने गरेको छ। विगतको तथ्याङ्क हेर्ने हो भने आगलागिबाट करोडौं मुल्य बराबरको क्षति हुने गरेको छ। यसरी आगलागिबाट बच्न विभिन्न सावधानीका उपायहरु अपनाउन जरुरी छ।

हावाहुरीको मौसममा विहान ९ बजेसम्म खाना पकाई चुल्होमा रहेको आगो राम्री निभाउने बनी बसाल्नु पर्छ। सलाई, लाइटर, मटितेल लगायतका अन्य पेट्रोलियम पदार्थ बालबालिकाको पहुँचभन्दा टाढा राख्ने बानी बसाल्नु पर्छ। घरमा एक बाल्टीन वा अन्य भाडोमा अनिवार्य रूपमा पानी २४सै घण्टा राख्नु पर्छ। गाईगोठमा घुर बाल्दा सावधानी अपनाउनसपर्छ लगायतका उपायहरु अपनाउन सकिए आगलागिका घटनाबाट बच्न सक्छौं। यसबाहेक आगजनीका घटनालाई चूनिकरणका लागि प्रहरीसँग सहकार्य गर्ने र आगलागी प्रकोप उद्धारको सामग्रीहरु जस्तै बाल्टिन, जग, बेल्वा, गैंती, डोरी, स्ट्रेचर, प्राथमिक उपचारको सामग्रीहरु, आगलागी उद्धारको लागि लगाउने कपडा भएसम्म व्यवस्था गरी राख्नु पर्छ।

तर ती उपायहरुलाई भने ग्रामिण क्षेत्रका जनताहरुले अवमुल्यन गरेको देखिन्छ। जिल्लामा आगलागिका घटनाहरु विगतमा धेरै नै हुने गरेको पाइएको छ। जसमा सम्पत्ति नष्ट हुनुका साथै मानविय क्षति समेत भएको प्रहरी तथ्याङ्कले देखाउछ। यसरी आगलागिका घटनाहरुबारे सचेतना समेत आवश्यक छ। तसर्थ यसका लागि सरोकारबाला निकायले आगलागिका घटनाबारे स्थानियस्तरमै ती उपायहरुबारे जानकारीका साथै सचेतनामूलक कार्यक्रम समेत संचालन गर्नु अति आवश्यक छ।

डा. ललन प्रसाद रौनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar
MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics
(BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सन्तोष प्रसाद शाह

Dr. Santosh Prasad Sah
MBBS (T.U.), MD Internal Medicine
(NAMS, Bir Hospital Kathmandu)
NMC Reg. No. : 15019

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah
MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288

हाइ जोनी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav
M.B.B.S. MD (Obstetrician and
Gynaecologist)
हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC Reg. No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

आलेख : गर्भ घरदेखि राज्यस्तरसम्म महिलामा लगानी

कालिका खड्का

काठमाडौं, २५ फागुन रासस।

आज ८ मार्च अर्थात् ११४ औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस 'महिलामाथि लगानी गरौँ' : प्रगतिलाई द्रुतगति प्रदान गरौँ' भन्ने अन्तर्राष्ट्रिय र 'महिलामा लगानी' : सभ्य र समुन्नत समाजको थालनी' भन्ने राष्ट्रिय नारासाथ विश्वभरि नै यो दिवस मनाइदैछ। यस वर्षको नाराको मुख्य उद्देश्य महिलामा लगानी गर्नुपर्छ भन्ने नै रहेको छ।

चितवनमा तीन दशकदेखि महिला र बालबालिकाका क्षेत्रमा काम गर्दै आउनुभएकी आदर्श गृह नै पालका सञ्चालिका मीना खरेललाई महिलामा लगानी गरेदेखि धेरै खालको समस्या समाधान हुन्छ भन्ने लाग्छ। "महिलामा लगानी जरुरी छ, त्यसमा पनि सबैभन्दा पहिला शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारीका विषयमा लगानी गर्नुपर्छ," उहाँले भन्नुभयो, "राज्य, सरोकारबाला निकाय र घरपरिवार सबैले महिलामा लगानी गर्नुपर्ने कुरालाई उक्त घरमा उद्धार गरेर संरक्षणमा राखिएका धेरैजसो बालकहरू छन्।" महिलामा लगानी र समानताका लागि हामी दाजुभाइ नामक संस्थाका अध्यक्ष संजोगा ठकुरीले महिला अधिकारका लागि पुरुषसंग काम गर्ने अभियान नै सञ्चालन गर्नुभएको छ। महिलाका अधिकारका विषयमा महिला मात्र नभएर पुरुष पनि उत्तिकै सहभागिता जरुरी छ भन्ने उद्देश्यले काम उक्त अभियन्का रूपमा काम लाग्नुपर्छ।"

राज्यले महिलामा लगानी गर्दा मात्र देशको समग्र विकास हुने उहाँको बुझाई छ। सडक बालकलिकाको उद्धार गर्ने संस्था समेत सञ्चालन गर्दै आउनुभएकी 'हाम्रो घर' की सञ्चालक समेत रहेकी मीनाले भन्नुभयो, "महिलाको विकासिवा देशको विकास हुन सक्दैन, महिलामैत्री र पीडितमैत्री संरचना बनाउन जरुरी छ।" नेपाली समाजमा सकारात्मक सोचको विकास गर्न जरुरी भएको उल्लेख गर्दै उहाँले पुनःस्थापना गरिएका बालबालिका र महिलालाई रोजगारीको सुनिश्चित गर्नुपर्छ भन्ने मीनाले थप्नुभयो, "शिक्षामा व्यावसायिक र प्राविधिक शिक्षा जरुरी छ, नन्त शिक्षा मात्र राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय प्रतिस्पर्धा गर्ने खालको हुनुपर्छ।"

मीनाले महिला पुनःस्थापनाका लागि भनेर खोलिएको आदर्श गृहमा हिंसामा परेका महिला, बालबालिका बे चिकित्सनमा परेका, अभिभावकविहीन बालबालिका, जवरजस्ती करणीमा परेका बालिका तथा महिलाको सरक्षण केन्द्रका रूपमा सञ्चालन गर्नुभएको छ। "हिंसामा परेका महिला तथा बालबालिकाको संरक्षण गर्ने संस्था हो, संस्थाले एक हजार एक सय ७६ भन्दा बढीको उद्धार गरेको छ, हाल संस्थामा २९ जना छ, पढाउने,

खाने, बस्ने स्थानको व्यवस्था गरेको छ," उहाँले भन्नुभयो, "यी महिलामध्ये ७५ वटा विषयमा मुद्दा लडेको छ, बालविवाह, बहुविवाह, अंशवडा, जवरजस्ती करणी आदि विषयमा मुद्दा नै गर्नु परेको अवस्था छ।"

उहाँले सडकमा रहेका बालबालिकाको उद्धार गर्ने संस्था हाम्रो घर सञ्चालन गर्दै आउनुभएको छ। सडक बालबालिकाको उद्धार गरी ल्याएर पुनःस्थापना गर्ने संस्था हो। अहिले उक्त घरमा उद्धार गरेर संरक्षणमा राखिएका धेरैजसो बालकहरू छन्। महिलामा लगानी र समानताका लागि हामी दाजुभाइ नामक संस्थाका अध्यक्ष संजोगा ठकुरीले महिला अधिकारका लागि पुरुषसंग काम गर्ने अभियान नै सञ्चालन गर्नुभएको छ। महिलाका अधिकारका विषयमा महिला मात्र नभएर पुरुष पनि उत्तिकै सहभागिता जरुरी छ भन्ने उद्देश्यले काम उक्त अभियन्का रूपमा काम गर्नुपर्छ।"

"महिलामा लगानी भनेको नारा मात्र होइन, यो आर्थिक र राजनीतिक विषय पनि हो, अहिले आधा महिलाले काम पाउँदैन, काम पाए पनि समान कामको समान ज्याला पाउँदैनन्" (उहाँले भन्नुभयो, "करिपय समान ज्याला पाउनेले हिंसा भोगेका छन्, देशको कूल गाहस्थ उत्पादनमा महिला शक्तिले पनि काम गरिरहेका छन्।" संजोगलाई महिलाको विषय राजनीतिक विषय हो भन्ने लाग्छ किनभने अहिले को राजनीति समानताको कुरा गर्ने सोच भएका हुनुपर्ने अबको राजनेता हिंसा र विभेद नगर्ने खालको हुनुपर्छ भन्ने सोच उहाँको छ।

"समानता र सङ्गर्धी गरिरहेका महिलाको आवाजलाई राजनीतिमा ल्याउनुपर्छ, पहिलो काम महिलालाई अगाडि बढाउनका लागि लगानी नै गर्नुपर्छ, यो नारालाई सार्थकता दिन स्थानीयस्तरदेखि सङ्गीयस्तरसम्म महिलामा लगानी गर्नुपर्छ" (उहाँले भन्नुभयो, "लैङ्गिक समानता ल्याउनुपर्छ नहुनुपर्ने बाध्यता छ।" नेतृ लामालाई एकसरो कपडा लगाउने विषयमा र श्रम ऐन पनि कार्यान्वयन प्रभावकारी बनाएर लैजाउनुपर्छ भन्ने लाग्छ।

ट्रेड युनियनहरूसँग गरेको सम्झौता पनि कार्यान्वयन गर्नुपर्ने मात्र जोड दिवै महिलाले अभ धेरै विभेद खेनुपर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्नुपर्ने मात्र जोड दिनभयो। "रोजगारीको अधिकार नै महिलालाई छैन, जो महिला विवाहित हुन्छ, त्यसपछि बच्चा जन्माउँछ।" अनि विदा दिनुपर्छ भनेर काम नै नदिने अवस्था पनि धेरै देखिएको छ, यस्तो सोचाइले महिलालाई रोजगारीको अवसर नै छैन।"

'श्रमजीवी वर्गको सम्मानित, समृद्ध र सिर्जनशील जीवनका लागि लैङ्गिक समानतातर्फ थप लगानी' भन्ने नारा बनाएर जिफन्ट महिला कमिटीले काम गरिरहेको छ।

"निर्माण क्षेत्रमा काम गर्ने महिलाले उत्तिकै इटा, बालुवा बोक्छन तर महिलाले कम पैसा पाउँछ" (नेतृ लामाले भन्नुभयो, "महिलालाई पनि डकर्मीको तालिम दिइएको छ, तर

पनि सबैभन्दा पछाडि परेका महिलालाई मूलधारमा त्याउनुपर्छ।"

महिलालाई हरेक क्षेत्रमा अगाडि बढाउनका गैरसरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूले धेरै काम गरिरहेका छन् तर पनि महिलाको जीवनस्तरमा अभै सुधार हुन सकेको देखिएैन। नेपाल ट्रेड युनियन।

राष्ट्रिय महिला आयोगका

अध्यक्ष कमला पराजुलीलाई महिलामा लगानी घरबाट छोरा र छोरीलाई नै बराबरी लगानी सुरु गरेर प्रारम्भ गर्नुपर्छ भन्ने लाग्छ।

नेपाली समाजमा छोरालाई घर, घडेरी बेरेर पढाउने पठाउने चल

महिलाका संवैधानिक अधिकार सुनिश्चित गर्नुपर्ने

काठमाडौं, २५ फागुन (रासस)। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी)का अध्यक्ष माधवकुमार नेपालले मुलुकको विकासका लागि महिलाका संवैधानिक अधिकार सुनिश्चित गर्नुपर्ने मा जोड दिनुभएको छ।

अध्यक्ष नेपालले ११४ औं अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसका अवसरमा शुक्रवार विज्ञप्ति जारी गर्दै राज्यका सबै निकायमा महिलाको प्रतिनिधित्व सुनिश्चितता का साथै राष्ट्रिय निर्माणमा उनीहरूलाई अग्रसर हुने वातावरण निर्माण गर्नुपर्ने

आलेखः

र राजनीतिक दलमा लागू गर्नुपर्ने देखिन्छ।

नेपालको संविधानको मौलिक हकअन्तर्गत धारा ३८ मा महिलाको हकसम्बन्धी निम्न व्यवस्था गरिएको छ। उक्त हकमा प्रत्येक महिलालाई लैंगिक भेदभाव बिना समान वंशीय हक हुनेछ। प्रत्येक महिलालाई सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्यसम्बन्धी हक हुनेछ। महिलालाई धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक परम्परा, प्रचलन वा अन्य कैनै आधारमा शारीरिक, मानसिक, यौनजन्य, मनोवैज्ञानिक वा अन्य कैनै किसिमको हिंसाजन्य कार्य वा शोषण गरिने छैन।

त्यस्तो कार्य कानुनवमोजिम दण्डनीय हुनेछ र पीडितलाई

बताउनुभएको हो।

समाजमा विद्यमान सबै प्रकारका भेदभावको अन्त्यगरी जनताको आर्थिक तथा सामाजिक रूपान्तरण गर्नुपर्ने उल्लेख गर्दै विज्ञप्तिमा उहाँले विविधताले राजनीतिक क्रान्ति पूरा गरिएको भरिएको मुलुकमा सामाजिक एकता कायम गर्न जातीय, लैझिक तथा वर्गीय विभेद वाधक रहेकाले यसको अन्त्य गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभएको छ। उहाँले आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिकलगायत्रे थोक्मा महिलाको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरी देशमा सामाजिक रूपान्तरण

गर्न सकिने उल्लेख गर्नुभयो छ। पूर्वप्रधानमन्त्री नेपालले देशमा विभिन्न समयमा भएका जनआन्दोलनमा महिला वर्गको सहभागिता र यो गदानबाट राजनीतिक क्रान्ति पूरा गरिएको भन्दै उनीहरूलाई सामाजिक न्यायका साथै समानताका कानुनी अधिकार रहेकाले त्यसलाई सुरक्षित गर्ने दायित्व राज्यको भएको विज्ञप्तिमा भन्नुभएको छ। आज विश्वभर 'महिलामा लगानी' सभ्य र समुन्नत समाजको थाली' भन्ने नाराका साथ अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवस मनाइदैछ।

कानुनबमेजिम क्षितिपर्ति पाउने हक

हुनेछ। राज्यका सबै निकायमा महिलालाई समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तका आधारमा सहभागी हुने हक हुनेछ। महिलालाई शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदका आधारमा विशेष अवसर प्राप्त गर्ने हक हुनेछ। सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिलामा दम्पतीको समान हक हुनेछ भनी व्यवस्था गरेको छ।

राजनीतिक तबरबाट शुरू भएको भएता पनि हाल महिला अधिकार, महिला सशक्तीकरण र समानता जस्ता विधिहरू अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवसका विषय हुने गरेका छन्। यो दिवस सर्वप्रथम सन् १९०९ फेब्रुअरी २८ मा

मनाइएको थियो। सन् १९१० मा महिलालाई मत हाल्ने अधिकार सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यका साथ यसलाई अन्तर्राष्ट्रिय दर्जा प्रदान गरिएको थियो। सन् २०२४ मा आइपुरदा विश्वभर ११४ औं अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवस मनाइएको छ। यो दिवस मार्च महिनाभर नै मनाउने गरिएको छ।

संयुक्त राज्य अमेरिकाको सोसलिस्ट पार्टीले २८ फेब्रुअरी १९०९ मा सर्वप्रथम महिला दिवसको आयोजना गरेको थियो। सोसलिस्ट पार्टीले सन् १९०८ को अन्तर्राष्ट्रिय महिला श्रमिकको आन्दोलनको स्मरणमा २८ फेब्रुअरी १९०९ का दिन महिला दिवस मनायो। यसपछि यो नै देखिन्छ।

गाडिएको...

कार्यालय पर्साका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक कुमारविक्रम थापाले राससलाई जानकारी दिनुभयो। शबै परीक्षणका लागि नारायणी अस्पतालमा पठाइएको छ।

बालकको मृत्युबारे कसैलाई जानकारी नगराई अन्तर्राष्ट्रिय स्थलमा छोरा गाडेको सूचना पाएपछि खटिएको प्रहरीले खाल्डेबाट शबै निकालेको प्रहरी नायब उपरीक्षक थापाले बताउनुभयो। घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको छ।

दिन मनाइन थालियो।

सन् १९१० मा सोसलिस्ट इन्टरनेशनलको कोपेनहेगेनमा सम्पन्न सम्मेलनमा यसलाई अन्तर्राष्ट्रिय दर्जा प्राप्त भयो। त्यस समय यसको प्रमुख ध्येय महिलालाई मताधिकार दिनु थियो। त्यस समय महिलालाई मत दिने अधिकार कतिपय देशमा थिएन। महिला समानता र सशक्तीकरणका लागि यो दिवस विश्वभर नै मनाउदै आइरहेको छ। यसरी विश्वव्यापी मनाउन थालियो को यो दिवसका कारण महिलाको सशक्तीकरणका क्षेत्रमा केही टेवा पुऱ्याए पनि महिलाले अभै आफ्नो अधिकार, न्याय र समानताका लागि भने आवाज बुलन्द गर्नुपर्ने नै देखिन्छ।

विश्व समाचार

सहायतालाई 'बार्गेनिङ चिप' का रूपमा प्रयोग नगर्न इजरायललाई बाइडेनको सुभाब

गाजा पट्टी, २५ फागुन (रासस/एफपी)।

अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेनले गाजामा पठाउने सहायतालाई मोलमोलाईको विषय (बार्गेनिङ चिप) का रूपमा प्रयोग नगर्न र गाजामा तत्काल अस्थायी युद्धविराम गर्न आव्वान गर्नुभएको छ।

राष्ट्रपति बाइडेनले अमेरिकी संयुक्त सदनमा आफ्नो वार्षिक 'स्टेट अफ द युनियन' सम्बोधनको प्रयोग गर्दै पाँच महिना लामो युद्धका बारेमा अहिलेसम्मकै सबैभन्दा कडा टिप्पणी गर्नुहुँदै अमेरिकी सेनालाई गाजामा 'आपतकालीन सहायता' को नेतृत्व गर्न पनि आदेश दिनुभएको छ।

हमासका वार्ताकारहरूले कतारमा नेतृत्वसँग परामर्श गर्न इजिप्टमा मध्यस्थकर्ताहरूसँग भएको वार्ता छोडेपछि रमजान सुरु हुनुअघि नयाँ युद्धविरामको आशा क्षीण हुँदै गएको समय उहाँको यो भनाइ आएको हो।

उहाँले भन्नुभयो, "मानवीय सहायता गोण वा मोलमोलाईको विषय हुन सक्दैन भन्ने कुरा मैले इजरायलको नेतृत्वलाई बताउन चाहन्छु। निर्दोष जीवनको रक्षा र संरक्षण प्राथमिकता हुनुपर्दछ।" अस्थायी आश्रयस्थल र युद्धविराम खाल्यान, पारी, औषधि र अस्थायी आश्रयस्थल बोकेका ठूला जहाजलाई गाजा प्रवेशमा सहज हुनसक्ने राष्ट्रपति बाइडेनले आफ्नो सम्बोधनअघि बताउनुभएको छ।

गाजामा बढ्दो मानवीय सङ्कटका बावजुद इजरायललाई दिएको निरन्तर समर्थनका कारण राजनीतिक दबावको सामना गरिरहेका अमेरिकी राष्ट्रपति बाइडेनले अमेरिकी कर्मचारीहरू अपतटीय क्षेत्रमा रहेने, सहयोगीहरूले बन्दरगाहबाट तटवर्ती अपरेसनहरू प्रवन्ध गर्ने बताउनुभयो।

युरोपेली आयोगकी अध्यक्ष उर्मुला भोन डेर लेयेनले शुक्रबार भूमध्यसागरीय टापुमा प्रस्तावित करिडोरका विषयमा वार्ता गर्ने अपेक्षा गरिएको छ। इजरायलको सबैभन्दा बलियो सहयोगी संयुक्त राज्य अमेरिकाले विहीबार जोर्डन, बेल्जियम, इजिप्ट, फ्रान्स र नेदरल्याण्डसका विमानसहित गाजामा एक हप्ताभन्दा कम समयमा तेस्रो पटक सहायताको अर्को हवाई आक्रमण गरेको छ।

गाजामा सहायताका लागि सडक पहुँच अवरुद्ध भएपछि व्यालेस्टीनी क्षेत्रका लागि संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सहायता संयोजक सिगिड कागले हवाई मार्गको स्वागत गर्दै स्थलमार्ग 'राम्पो समाधान' रहेको बताउनुभयो। "हामीलाई थाहा छ कि हामीले लामो समयसम्म गाजावासीहरूलाई मानवीय सहायता कायम राख्नुपछ्यो सजिलो छ, यो छिटो छ, यो सस्तो छ, विशेष गरी यदि हामीलाई थाहा छ कि हामीले लामो समयसम्म गाजावासीहरूलाई मानवीय सहायता कायम राख्नुपर्छ," पूर्व डच अर्थमन्त्रीले भने।

बाइडेनको सम्बोधनअघि अमेरिकी अधिकारीहरूले बन्दरगाहमा योजनावद्धरूपमा सहायता वितरण सुरु हुन 'केही हप्ता' लाग्ने बताएका थिए। अमेरिकी प्रशासनले 'इजरायलीहरूलाई पर्खने' बताएका थिए।

इजरायलले गाजामा थप राहत दिन असफल भएकोमा ह्वाइट हाउसको बढ्दो निराशाको सङ्केतको रूपमा अधिकारीहरूले सहायता अभियानलाई 'अमेरिकी नेतृत्वका लागि एक महत्वपूर्ण क्षण' को रूपमा वर्णन गरेका छन्।

कम उमेरमा बिहे गर्दून् इजरायली मुस्लिम महिला

तेल अविव, २५ फागुन (रासस/एनएआई)।

इजरायली मुस्लिम महिलाले औसतमा सबैभन्दा कम उमेरमै विवाह गर्ने गरेका इजरायली केन्द्रीय तथ्याङ्कका विभागद्वारा हालै सार्वजनिक एक तथ्याङ्कमा उल्लेख गरिएको छ। सन् २०२४ मार्च ८ मा मनाइने अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवसको पूर्वसन्ध्यामा यो तथ्याङ्क सार्वजनिक गरिएको हो।

सन् २०२२ को तथ्याङ्क अनुसार इजरायलमा मुस्लिम महिलाहरूले औसत २३.५ वर्षको उमेरमा विवाह गर्दून्। दुजू महिलाहरूमा विवाहको औसत उमेर २५.४ वर्ष रहेको छ, भने यहाँदू महिलाहरूमा २५.६ वर्ष र किंशिचयन महिलाहरूमा २७.६ वर्ष छ।

सन् २०२२ मा महिलाको बच्चा जन्माउने औसत उमेर ब

चाडपर्वबाट एकता र मेलमिलापको आधार बन्ने

काठमाडौं, २५ फागुन (रासस)।

नेपाली कांग्रेसका सभापति एवं पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले चाडपर्वका माध्यमबाट सामैहिक भावनालाई अभ्यन्तरित गर्दै सबैमा एकता र मेलमिलापको आधार खडा गर्न सहयोग पुग्ने बताउनुभएको छ।

महाशिवरात्रिका अवसरमा

आज एक शुभकामना सन्देश जारी गर्दै सभापति देउवाले, "नेपाल विभिन्न चाड-पर्व, धार्मिक एवम् सांस्कृतिक रीतिरिवाज भएको मुलुक हो, प्रत्येक पर्वलाई सबैले आदर गर्ने हाम्रो आफने सद्भावयुक्त परम्परा छ, हाम्रा

काठमाडौं, २५ फागुन (रासस)।

राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल महाशिवरात्रि तथा २६१० अंशी सेना दिवसका अवसरमा नेपाली सेनाद्वारा सैनिक मञ्च टुङ्डिखेलमा आयोजित विशेष समारोहमा सरिक हुनुभयो।

सो अवसरमा उहाँले त्यहाँस्थित सैनिक स्मारकमा पुष्पहार अर्पण गरी श्रद्धाङ्गली व्यक्त गर्नुका साथै नेपाली सेनाद्वारा अर्पण गरिएको सलामी ग्रहण गर्नुभयो।

राष्ट्रपति पौडेल नेपाली सेनाका परमाधिपति हुनुहुन्छ।

नेपाली सेनाले महाशिवरात्रिको दिनलाई

सेना दिवसका रूपमा मनाउदै

आएको छ। शास्त्रीय

मान्यताअनुसार शिवलाई

शान्ति र सुरक्षाको प्रतीकका

रूपमा लिने गरिन्छ।

समारोहमा राष्ट्रपति पौडेलले नेपाली सेना, सैनिक जनसम्पर्क तथा सूचना निर्देशनालयद्वारा प्रकाशित 'सिपाही-२०८०' वार्षिक पत्रिका विमोचन गर्नुभयो। उहाँले 'फी फल जम्प' मा प्रथम हुनुभएका अमलदार टडकबहादुर डाँगी र दोस्रो हुनुभएका सेनानी जगनाथ दनैलाई पुरस्कार प्रदान गर्नुभयो। राष्ट्रपति पौडेलले सेना दिवस समारोहमा व्याण्ड प्रस्तुत गर्नुहुने भारतीय, बेलायती र अमेरिकी सेनाका टोली प्रमुखलाई सम्झनास्वरूप प्रदान प्रदान गर्नुभयो।

यसअघि सेनाको हेलिकप्टरमार्फत पुष्पवृष्टि गर्नाका साथै राष्ट्रिय भक्तिमन्त्री र 'सेना दिवस-२०८०'

लेखिएको व्यानर प्रदर्शन गरियो। त्यस अवसरमा

सेनाले राइफल र तोपबाट

महाशिवरात्रि बढाइँ तथा

क्वाज प्रस्तुत गरेको थियो।

समारोहमा सेनाद्वारा विभिन्न

रणकौशल तथा परम्परागत

वेशभूषा भल्कूने विविध

कला, नृत्य र सङ्गीतको धून

प्रदर्शन गरियो। कार्यक्रममा

मार्चपास समेत प्रस्तुत

गरिएको थियो।

सो अवसरमा नेपाली

सेनाले शान्ति मिसनमा प्रयोग

की सबै चाड-पर्व हाम्रो सामाजिक सम्बन्ध र सांस्कृतिक सौहार्दताका धरोहर हुन्, भन्नुभएको छ।

शिवरात्रिजस्ता चाडपर्वले सामैहिक भावनालाई अभ्यन्तरित गर्दै सबैमा एकता र मेलमिलापको आधार खडा गर्न सहयोग पुग्ने बताउनुभएको छ।

सभापति देउवाले महाशिवरात्रिको अवसरमा आज एक शुभकामना सन्देश जारी गर्दै सभापति देउवाले, "नेपाल विभिन्न चाड-पर्व, धार्मिक एवम् सांस्कृतिक रीतिरिवाज भएको मुलुक हो, प्रत्येक पर्वलाई सबैले आदर गर्ने हाम्रो आफने सद्भावयुक्त परम्परा छ, हाम्रा

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।

सभापति देउवाले

महाशिवरात्रिको अवसरमा आफू

र आफनो पार्टीका तरफबाट

सम्पूर्ण हिन्दू धर्मावलम्बी नेपाली

दाजुभाइ तथा दिदी-बहिनीमा

सुख, शान्ति र समृद्धिको कामना

गर्नुभएको छ।